

Pe viața și moarte – un an ca voluntar la Hospice

Când povestesc prietenilor mei sau familiei mele din Germania despre experiențele mele la Hospice Timișoara, răspunsul cel mai frecvent este: „așa ceva eu nu aș putea“. Un an de zile am lucrat ca voluntar la Hospice (august 2013- iulie 2014). Și anul a trecut repede. Nu știam exact ce mă aștepta aici. Nici eu nu stiam dacă aș putea „așa ceva“, fiind fără experiență în domeniul de îngrijire paliativă, mai ales în lucrul cu cei aflați în neputință. În anul asta am avut norocul să culeg câteva experiențe pentru care sunt foarte mulțumit. De aceea vreau să le impart pe câteva dintre ele aici.

De o parte sunt experiențe practice în contactul cu bolnavi. Partea cea mai bazică, și foarte importantă a serviciului meu, a fost să ajut cu programul de zi cu zi: a da mâncare, a schimba pampersi, a spăla pe pacienți. Cu asta mă refer la nevoiele fizice. Măcar la fel de important îmi par nevoiele sufletului. De fapt pentru asta nu trebe mult: urechi deschise, o mână întinsă, un pic de răbdare. La început abia vorbeam românește, acum știu și să scriu românește, dar totuși repede mi- am dat seama că asta nu contează prea mult, ci mai important este “limba inimii”, cum psihologa hospice - lui spune des. Eu nu sunt nici psiholog, nici medic, nici asistent medical cu școala. Așadar să mă prezint – mă numesc Peter Fendel, sunt din Koln, Germania, am 29 ani și am absolvit facultatea și masteratul în teologie catolică și istorie generală.

Deci, ce aveam de dat pacienților ?!

Pentru mine, ca voluntar, cel mai important a fost să intru în relații cu pacienții, să stau lângă ei, să-i recunosc ca oameni până la sfârșit. În multe cazuri ideea aceasta s-a concretizat într-un mod minunat și s-au dezvoltat relații uimitoare. La câțiva le-a plăcut mult dacă cânteam cu chitara mea lângă ei. Din asta au crescut convorbiri despre vreme, despre fotbal, dar și despre viață și moarte. Câteodată pacienții mi-au mulțumit tare pentru serviciul meu, pentru că faceam situația lor un pic mai suportabilă. Da, acesta a fost scopul meu: să dau puțin mai multă calitate vieții, un pic de consolare. De o parte asta e un lucru foarte frumos și plin de sens, pentru care nu trebuie mult. Pe alta parte e un lucru destul de greu, mai ales din cauza cantității pacienților care vin și se duc la Hospice: în timpul anului am îngrijit mai mult decât 200 de pacienți, între care aproximativ 150 au și decedat în casa noastră. A construi relații cu așa de mulți oameni – relații care se termină după câteva săptămâni – e mai obositor decât gândeam. De asemenea și fiecare caz de boală este trist și greu.

Fără “izvoare de viață”, fără credința mea, eu nu aş putea sa lucrez in domeniu acesta, să „ fac așa ceva” Le admir pe colegile mele, care lucrează la Hospice pentru ani de zile!

Lângă experiențe practice lucrul la Hospice pentru mine inseamnă și o luptă cu viața mea la un nivel mai adânc. Lecția care învățăm aici în fiecare zi sună aproape stereotip: viața e scurtă! Viața noastră e limitată, că si noi oamenii în general suntem limitați. Astfel, experiența la Hospice, din mai multe puncte de vedere, este o experiență de limite.

Viața noastră e limitată vorbind cronologic. Cine a lucrat la Hospice odată, după părerea mea, nu mai poate sa trăiască ca înainte. Totul devine cumva mai urgent, dar și mai clar. Intrebarea mea des a fost: ce este important in viața mea?

Și puterile noastre sunt limitate. Medicina modernă are succese uimitoare, dar în fața morții suntem neputernici. Suntem limitați când bolnavii se chinuesc cu dureri sau au teamă. Și totuși, după anul ăsta eu sunt convins că noi oamenii avem ceva să punem împotriva suferinței și a morții: grija unul pentru altul, întoarcerea noastră spre următorul cu iubire, încrederea noastră că noi nu trebuie sa *facem* viața noastră, dar că o primim de la Dumnezeu și în mâinile sale putem să o lăsam.

Lucrul la hospice e ca un lucru în zona de tranzit între viață și moarte. Toți care lucrăm la Hospice în fiecare zi ne apropiem de aceasta graniță care este o parte fundamentală a vietii umane. Ne expunem la o realitate care în societatea modernă este cam tabuizată. Mie mi se pare că așa ne apropiem la un secret (intre cele puține care au rămas in lumea modernă...). Nimeni nu se uită peste zidul ăsta care sa ridică între viața și moarte. Și totuși simt că există o trăire, o simțire care se deschide când stăm în fața acestui zid: unde viața noastră e limitată, se deschide spațiu pentru o alta viață. Lucrul în această zona de tranzit a schimbat perspectiva mea pe viața. Cred că e vorba de o decizie în fața atât de multor suferințe si a morții : trebuie să ne resemnăm sau să avem curajul să speram si să ne încredem vietii chiar prin aceste experiențe?!

Sunt foarte mulțumit pentru experiențele care am putut să le fac aici. Mai ales sunt mulțumit pentru oamenii pe care i-am întâlnit in acest an și de la care am învățat așa de mult: colegii mei, aparținători, bolnavi... Încă nu stiu exact cum, dar sunt sigur că anul acesta va avea efect pe viața mea, la căutare de o viața mai adâncă, mai intensivă și mai umană.